

Rozpowszechnienie używania substancji psychoaktywnych wśród młodzieży gimnazjalnej w Iławie, 2001–2005–2010

Prevalence of substance use among junior high school students in Iława, 2001–2005–2010

Krzysztof Bobrowski

Instytut Psychiatrii i Neurologii, Pracownia Profilaktyki Młodzieżowej „Pro-M”, Warszawa

Abstract – Introduction. The main aim of the Iława study was to examine changes in the prevalence of drug use among junior high school students from seventh and ninth grades.

Methods. Iława studies are conducted by trained volunteers and follow the same procedure always. Rules regarding anonymity and voluntary participation in the survey are respected. The study was conducted in early December 2010 (n = 615, 86% of study population). Previous editions of study were realized in the same month in 2005 (n = 878, 89% of study population) and 2001 (n = 963, 84% of study population).

Results. Between 2005–2010 the percentage of students from ninth grades who smoked cigarettes and used drugs significantly increased. Smart drugs were used by 14% of older students and 5% of the younger. Some of the alcohol use indicators increased, but only for girls. Tendencies toward stabilization or decline of some indicators were observed among younger students, especially among boys.

Conclusions. Increasing trends in substance use observed in Iława between 2005–2010 were probably influenced by two factors: general epidemiological trends associated with the process of girls' emancipation and increasing availability of psychoactive substances (opening smartshops in Poland).

Key words: psychoactive substance use, smart/designer drugs, trends, adolescents

Streszczenie – Wprowadzenie. Głównym celem badań iławskich była ocena zmian w rozpowszechnieniu używania substancji psychoaktywnych wśród uczniów pierwszych i trzecich klas gimnazjów.

Metoda. Badania iławskie są prowadzone zawsze według tej samej procedury, przez odpowiednio przeszkolonych wolontariuszy. Przestrzegane są zasady anonimowości i dobrowolnego udziału w badaniach. Prowadzono je na początku grudnia 2010 (n = 615, 86% populacji). Poprzednie edycje badań realizowano także w grudniu, w 2005 roku (n=878, 89% populacji) oraz w 2001 roku (n = 963, 84%).

Wyniki. Pomiędzy 2005 a 2010 rokiem znacząco wzrosły odsetki uczniów klas trzecich, którzy palili papierosy oraz używali środków narkotyzujących. Dopalaczy używało 14% starszych uczniów i 5% młodszych. Wzrosły także niektóre wskaźniki picia alkoholu, ale tylko wśród dziewcząt. Wśród młodszych uczniów obserwowano tendencje do stabilizacji lub nawet spadku niektórych wskaźników. Dotyczyło to szczególnie chłopców.

Wnioski. Tendencje wzrostowe zaobserwowane w badaniach iławskich wynikają prawdopodobnie z nakładania się dwóch czynników: ogólnych trendów epidemiologicznych związanych z procesem emancypacji dziewcząt oraz wzrostu dostępności substancji psychoaktywnych (otwarcie w Polsce sklepów z dopalaczami).

Słowa kluczowe: używanie substancji psychoaktywnych, dopalacze, trendy, młodzież

Praca finansowana w całości ze środków budżetowych Urzędu Miasta Iławy, przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych w latach 2010 i 2011, w ramach umowy z Instytutem Psychiatrii i Neurologii, nr tematu: 502-102-10036.